

Недокінчена любовна пригода

Генрі Лоусон

Брук витяг із гар важкі неоковирні поперечини, і захарчована череда, насилу переступаючи ногами, нерішуче посунула в ворота, а тоді помалу-малу розбрелася серед яблуньок-дичок, що порозросталися понад шляхом. Перша вийшла звідтам стара плохенька руда корова, по тому — брудно-біла; по тому — двоє волохатих чималеньких телят, що, здавалося, вже цілком збайдужніли до життя; а за ними вискочило двойко "немовляток-сисунчиків", лискучих, угодованих та веселих; по тому вийшло ще три втомлені корови з обвислим вим'ям та западистими боками; по тому — довготелеса, худа телиця — рудої масті, звичайно, — з підсліпуватими очима та одним кривим рогом, — вона вславилася здібністю перестрибувати через найвищі загорожі й була знана на фермі під окличкою Королева Лисавета, що її дав їй сам господар; а за нею вийшла молода, світло-жовтавого кольору дійна корова — вельми горда й вдоволена з себе молоденька мама, — яка, терпляче зносячи біль, тягла за собою своє перше телятко, що вперто вп'ялося їй у дійку, тимчасом як голова йому теліпалася десь унизу поміж її задніми ногами, заважаючи їй рухатися вільно. Останній вийшов — невід'ємна частина череди — рудий бичок, що бив копитами землю та мукав, мов дурний, обнюхуючи поперечини.

Брук частенько витягав із гар тієї поперечини, відкриваючи ворота, — витягав їх п'ятнадцять років тому — може, якраз ці ж самісінькі поперечини, адже ж евкаліптове дерево тримається дуже довго; і це нагадало йому колишнє — нагадало виразніше, ніж би йому того хотілося. Він не любляв пригадувати собі напівголодного, злиденного існування на фермі; він відчував більше зневаги, аніж співчуття до недотепного, безталанного хлопця, що мусив раз у раз витягати з гар важкі поперечини, відкривати ворота й випускати череду з обори.

Він обертався протягом тих п'ятнадцятих років по різних містах і приїхав сюди більше з цікавості, аніж з якої іншої причини, — прагнув відпочинку в сумірній тиші. Його батько помер; усі його родичі пороз'їздилися, полишивши на орендаря стару ферму.

Брук зіперся ліктем на горішню поперечину горожі й дивився на корови, що саме його минали, та думав якусь думку, поки Лізі — орендарева небога — вигонила з обори рудого бичка й зупинилася, кинувши на нього серйозний зосереджений погляд (на Брука, а не на бичка, звичайно); тоді Брук підпер спиною горожу, повернувся і глянув на Лізі. Там не було на що й дивитися, коли правду казати: невеличке на зріст, таке собі звичайне, худорлявеньке дівчатко років на дев'ятнадцять, із досить невиразними сірими очима, темними кудриками та ще й ластатим обличчям — таке ж бо миршаве та непоказне із себе! Дівчинка тая була вбрана в барвисту сукню, що наохляп на ній стояла, а ноги мала взуті в незграбні чоловічі черевики, що були набагато більші за її розмір. Вона "на шкільну вчительку вчилася", а це — задля місцевої молоді — була

За хвилину він відвернувся й почав закладати поперечини до гар. Долішня поперечина лягла на своє місце відразу, але горішня затнулася з одного боку і застрягла так, немов заплішилась. Він смикав тую поперечину вгору й униз, і туди і сюди, тоді взяв краєчок її під пахву та й сіпонував її до себе що було сили. Дарма праця... Отак самісінько міг би він намагатися висмикнути з землі одну з присох, — ба ні, не втне, ніяк не втне, — ані з місця! Тоді він підійняв вільний кінець якнайвище та пустив його, щоб той упав — а сам тієї ж хвилини відхватився від огорожі; це звільнило поперечину; проте коли Брук підійняв її вдруге, вона сковзнула так легко й з такою силою в свою гару, що другий кінець вискочив і впав на землю, подряпавши Брукові коліно. Він лайнувся нишком та й знову заходився ставити поперечину на місце; але знову вскочив у той же клопіт — заплішився другий кінець поперечини; зрештою йому таки пощастило покласти поперечину в гари. А тоді він повернувся, затираючи собі коліно.

— Ні. То поперечина мені його увередила.

— Ці огидні невковирні поперечини завше багато клопоту завдають, — розкинувши розумом, сказала вона по паузі.

Вона виконала його прохання, наче то було щось вельми поважне.

— Ege.

Вона подумала-подумала, а тоді сказала, що шкода.

Він присунувся до дівчини ближче і раптом оповив рукою її стан. Дівчина не виявила ніяких ознак схвильованості; вона все ще мрійливо дивилася на лінію гірського пасма, але голова її дещо схилилася до Брука.

— Лізі, чи ти коли кохала? — і в тій же хвилі додав, знаючи наперед, яка саме буде відповідь: — За винятком твого батька й матері, звісно, та всіляких там кривних. — А тоді хапливо:— Тобто чи мала ти коли любчика, хочу я поспитати?

Вона поміркувала капелиночку, немов щоб упевнитись; а після того відповіла, що не мала.

Довга пауза, й нараз він, городянин, зачав важко дихати — саме він, а не дівчина... Раптом він неспокійно заворушився і сказав:

— Лізі... Лізі! Чи ти знаєш, що таке кохання?

Вона обмірковувала це питання протягом кількох хвилин, а відтак сказала, що їй здається, начебто знає.

— Лізі! Ти гадаєш, що могла б покохати мене?

Цього разу вона, видко, не здолала знайти належної відповіді. Ну, то він пригорнув її до себе, та й уп'явся міцним, довгим поцілунком їй у губи. І враз — незнане досі хвилювання окрило дівчині душу, личко їй від такої несподіванки зашарілось; їй коштувало великих зусиль звестися на рівні ноги, — вона вся тремтіла.

— Ми вже мусимо йти, — сказала вона покvapно. — На нас чекають, — час пити чай.

Він підвівся й стояв перед нею, тримаючи її за обидві руки.

— Маємо ще багато часу, Лізі...

— Міс-те-е-е-ре Бру-у-ук! Лі-і-зі-і-і! Мерщі-і-ій! Чай уже на сто-о-лі-і-і! — репетував хлопчисько десь від будинку.

— Ми мусимо наравду вертати додому.

— О, вони можуть пождати хвилинку. Лізі, не треба боятися, — мовив він, схилиючись їй до обличчя, — Лізі, обійми мене та поцілуй мерщій, чуєш? Зроби так, як я прохаю тебе, Лізі, вони ж не побачать нас, Лізі! — і він потяг її за кущ. — Ну, Лізі!

Вона піддалася йому, точнісінько так, як те може вчинити вкрай перелякана дитина.

— Ми вже мусимо йти, — пролепетала вона, задихаючись після цілунку.

— Лізі, а підеш пройтися зі мною по чаї?

— Я не знаю... Я не можу обіцяти... Мені здається, що так не годиться. Тета буде невдоволена з мене.

— Та що нам ота тета. Я вже якось добалакаюся з нею. Пройдемося до школи. Саме світитиме місяць.

— Ні, ні, не треба. Мій батько й мати того б не схвалили...

— Та що тобі, чого ти боїшся? Що в тім лихого? — А тоді лагідно. — Обіцяй, Лізі.

Вона вагалася.

— Обіцяй, що прийдеш, Лізі. Я поїду звідси завтра — може, ніколи й не побачу тебе більше... Ти прийдеш, Лізі? То буде наша остання розмова. Обіцяй, Лізі... О, якщо ти не

маєш бажання, я, звісно, не наполягатиму й тиснути на тебе не буду... Ну, то прийдеши ні?

— Та-а-ак...

— Ще раз, і ходімо додому.

Поволі насувала темрява.

Наступного ранку Брук підвівся з постелі ранесенько і заходився допомагати дівчині коло корів поратися. Він ще не забувся, як то корови доять; але та робота не завдавала йому жадної втіхи — вона занадто наближала до нього минуле.

З часу до часу він повертався і, притулившись головою до коров'ячого боку, стежив за Лізі при роботі; і щоразу, немов скоряючись якомусь могутньому впливові, вона повертала до нього своє личко — чула-бо, що він раптом припиняв доїти. В її погляді миготів подив — немов щось незнане увійшло в її життя, чого вона не годна була збагнути, а в його погляді світилася цікавість.

Коли відра сповнювалися молоком, він відносив їх, ідучи слідком за нею, до маленької маслоробні; Лізі тримала над бідonom клапоть полотна, щоб процідити крізь нього молоко, поки він переливав його до бідона, і, коли падали останні краплі, їхні уста стрівались.

Він відносив за неї відра з помиями до свинарні та допомагав їй молочне телятко годувати. Він брав теє телятко за карк, устромляв свого вказівного пальця йому в рот і тицяв його носа до бляшанки із збираним молоком. Теля починало ссати пальця, думаючи, що то материнський сосок; і таким чином вчилася пити самотійно. Але телята мають породжену інстинктом звичку — підштовхувати вим'я носом, немов нагадуючи своїм мамам, щоб ті дали їм молока; отож і це телятко так само штовхало бляшанку, ляпаючи прокислим молоком на Брука та обдряпуючи йому руку об гострий краєчок бляшанки. Тоді він лаявся нишком, а Лізі всміхалася до нього сумно й серйозно.

Брук не поїхав з ферми того дня, не поїхав і наступного, а сів у диліжанс аж тільки на третій день по тому. Він та Лізі знайшли собі затишний куточок, аби попрощатись. Вона виявила вперше щось подібне до хвилювання, а може й удруге — чи навіть утретє — протягом цього єдиного тижня за ціле своє життя. Щокожного вечора зустрічалися вони при місячному сяйві. (Брук прожив п'ятнадцять років по різних містах). Вони сливе не дивилися одне на одне того ранку — й сливе не розмовляли.

Він озирнувся, коли диліжанс рушився з місця й востаннє побачив Лізі, що сиділа край великого кухенного вікна. Вона помахала до нього рукою — безнадійно, як йому здалося. Вона засукала рукава, і Брук звернув раптом увагу на її руки — вони були напрочуд білі та гарні вище лінії засмаглих від сонця п'ястків. Чи, може, то йому тільки так здалося... її обличчя також видалося йому цілком інакшим — вродливішим немовби... а може, до того спричинилося непевне світло, що, граючись із тінню, створювало такий дивовижний ефект у вікні...

Він озирнувся ще раз, коли диліжанс обминав ріг огорожі, і на мить побачив, як Лізі втулила лице своє в долоні з таким розпачливим жестом, що аж ніяк не був

властивий їй вдачі.

Брук потрапив до міста наступного вечора, і, хоч було запізно, він навихнувся крізь бічний вхід до порожньої зали якогось бару.

Гомонять, що тамтого року щось розбило Лізі серце, а втім — хто й зна — за наших днів люди не дають великої ваги таким речам.

Переклад Ірини Стешенко